

تصویر: اخلاقی کیسی

ژباړن: اسماعیل معصوم

Ketabton.com

تصویر: خواخلاقى کيسې

نوملړ

- 4 ورکه شوي کوتمی
- 5 یوتلپاتي درس
- 6 بادشاه او درې وزیران
- 7 له سختیو شکایت
- 8 غیبت کول او دمره خره غوښه
- 9 دنورو په اړه ژر قضاوت کول
- 10 خیرنه کړی
- 11 دژوند درس
- 12 یو قانع زوړسړی
- 13 تخم او راتلوونکی امپراتور
- 15 ترکان
- 16 دکعبې ننداره
- 17 دزده کړې تنده
- 18 یو صالح سوالگر

يو خوځېږي

هر سهار چې تر خپل کاري دفتره راشم دورځې ترپايه په لسگونو کيسې لولم او ژباړم يې. بعضې وخت داسې وشي چې يوه کيسه وژباړم په کمپيوټرکې يې ثبت او بيا يې رانه موقعيت او نوم هيرشوي وي چې څه مې ژباړلي، چيرته مې ثبت کړي او په څه نوم مې ثبت کړي دي. څه وخت وړاندې مې وغوښتل چې ځينې اسلامي کيسې چې اخلاقي اړخ ولري بېنټوزې ته راوژباړم د کيسو په لټون مې پيل وکړ يو سايت مې پيدا کړ چې لاندې ټولې کيسې مې ترې راوژباړلې بايد له ياده ونه باسم چې په دغه سايت کې په سلگونو اسلامي کيسې وې چې ما ترې لاندې څو کيسې وټاکلې. زما تصميم داسې دی چې غواړم دمخلفو اخلاقي کيسو يوه ټولگه په راتلونکو اوونيو کې تياره کړم دا چې پيل مې له اسلامي کيسو وکړنوما فکر وکړ چې داسلامي کيسو شمير اوس بس دی تر هغه چې زما د کيسو ټولگه تيار يري زه غواړم چې دغه کيسې درسره شريکې کړم که څه هم وروسته به په کتابي بڼه دنورو سلگونو کيسو په قطارکې چاپ ته برابرې شي. يوه يادونه چې هغه زما په اند اړينه ده داده چې دغه کيسې کېدای شي مخکې هم نورو ژباړنو اوليکوالانو راژباړلي وي مگر ما له انگليسي راژباړلي چې انشاء الله هدف او مقصد به يې ورته وي. يوه غوښتنه مې له تا/تاسو درانو لوستوونکو څخه داده چې دغه کيسې مايوازې راژباړلي او لږ وزيات املايي تيروتي مې يې اصلاح کړي دي که هر چيرته موکومه ستونزه ترسترگو شوه هيله ده لومړۍ بېننه راته وکړئ او بيا يې داصلاح اوسمون لپاره راسره شريکې کړئ ترڅو په راتلونکي چاپي کيسوکې تکرار نه شي. هيله ده له خپلې ناچيزه زده کړې او تجربې ددين، وطن او خپلې ژبې لپاره پوره استفاده وکړای شم.

اسماعيل معصوم

بي سرحد ده ډاکټران-خوست افغانستان

۱۴۰۰/تلې/۲۸ هـ ش

ورکه شوي گوتمی

يو ځوان هلک په يوه تياره کوټه کې خپله گوتمی ورکه کړه. داچې نوموړې گوتمی دهلک لپاره ځانگړی ارزښت اوپادونه له ځان سره لرل نو هلک يې په پيدا کولومصروف شو. هلک دخپلې گوتمی دپيدا کولولپاره دباندې په کوڅه کې چې روښانه خراغونه روښانه شوي وو دکوتمی په پيدا کولو لگياشو. دگاونډی هلک او هلکان ورسره دکوتمی په پيدا کولوسر شول ځانونه يې ستړي کړل مگر گوتمی يې پيدانه کړ. يوپاخه عمر لرونکي سړي له هلک وپوښتل چې گوتمی يې چيرته ورکه کړې ده. هلک وويل چې گوتمی يې دلته نه بلکې په هغه مخامخ تياره کوټه کې ورکه کړې ده. سړي په حيراني له هلک بيا وپوښتل چې دلته ورپسې ولې گرځي. هلک دځان هوښيارښودلولپاره څه داسې ځواب ورکړ: داچې تاسې ټول پوهيرئ چې په هغه کوټه کې چې ماخپله قيمت بيه گوتمی ورکه کړې ده تياره ده نوزه مجبور شوم چې دهغې کوټې په پرځای خپله گوتمی په روښانه کوڅه کې پيدا کړم. دهلک په يوداسې بې بنياده ځواب ټول پوه شول چې هلک يوساده انسان دی هغه ته يې وويل چې لارښي ترڅو خپله گوتمی په تياره کوټه کې ولټوئ.

هغه پيغام چې له دغې کيسې څخه يې زده کولی شودادی چې زموږ قيمت بيه شيبې بايد په دغه لنډمهاله نړۍ کې عبث ضايع نه شي. هغه وخت چې تاسې يې داخري ژوند په خوشحالي مصرفوئ ترټولو قيمت بيه وخت دی.

یوتلپاتی درس

یو ځوان زوی خپل زور پلار له خپل ځان سره یو رستورانټ ته دخوراک لپاره بوت. داچې پلار یې ډیر زور او کمزوری وو نو دخوراک پرمهال یې له خولې څخه ځینې خوراکي مواد پرکالیو وغورځیدل. په ریسټورانټ کې ټولو خلکو سپین ږيري زاړه سړي ته په بدنظرکتل یوازینی څوک چې آرام ناست وو هغه دسپین ږيري زوی و. زاړه سړي ډوډۍ وخواړه هلک یې لاسونه اوکالي پاک کړل، خزانه دار ته یې پیسې ورکړې بیا له ریسټورانټ څخه روان شول، ټولو خلکو په زاړه سړي اودده په زوی کې سترگې نیولي وې. یو پاڅه عمر لرونکي سړي په هلک پسې له شاناستوکسانو ورغړ کړ: ځوانه! څه شی دپریښودل؟

ځوان ځان او پلار ته وکتل هیڅ یې نه وپریښي دنه ځواب یې ورکړ.

پاڅه عمر لرونکي سړي وویل: تا ترشادیر څه پریښودل؟ تا هرزوی ته یو درس او هر پلار ته یوه هبله پریښوده.

هغه مشران چې هغوی خپله ټوله انرژي، خوښي، خپلې ټولې پیسې او دخپل وخت ټولې پیرزوينې ترمور قربان اومور یې دځوانۍ تردرشل راورسولودوی دډیردرناوي، عزت او وقار وړ دي. خدای دنه کړي که نن ددوی سم عزت او خدمت ونه کړل شي یوه ورځ به مور هم ددوی په شان ضعیف او محتاج وومگر هیڅوک به موددخدمت لپاره حاضر نه شي. پښتانه وايي چې دنوروعزت کوه ترڅوعزتمندشي.

بادشاه او درې وزیران

بادشاه خپل درې وزیران را وغوښتل، هر یو ته یې یوه کڅوړه ورکړه ترڅو دترتولو ښومیووي ډکه کړي. لومړی وزیر دخپل بادشاه خبرې ته ډیرمتوجې اوریښتونی وو. هغه هیڅ ناوخت نه کړ، خولې یې توی کړې، ځان یې سترې کړ، مزلونه یې وکړل خپله کڅوړه یې ترټولودغوره میووڅخه راډکه کړه. دویم وزیر دلومړي په نسبت کمه خواري وکړه، کڅوړه یې څه برخه له میوو اوڅه دونو له پوتکوډکه کړه خو دریم وزیر دلومړي اودویم پرخلاف کاملاً بل څه وکړ؛ هغه خپله کڅوړه ټوله له پاڼو اوپوتکو راډکه کړه. درې واړه وزیران له خپلوکڅوړو سره یوځای بادشاه ته حاضرشول. باد شاه یې له دې چې ددوی کڅوړې وگوري دوی یې هریو ددرې درې میاشتولپاره بیلې بیلې کوټې ته ور واچول ورته وپې ویل چې ددرې میاشتولپاره ستاسوخوراک ستاسوپه کڅوړوکې میوه ده. لومړی وزیر خوښ وو چې ترټولو ډیرې اوښې میوې یې راوړي دي، دویم په تشویش کې ووځکه چې خپله نیمه کڅوړه یې له خخلو اوپوتکورادکه کړې وه مگر دریم په یوښتترین حالت کې ووځکه هغه دخوراک لپاره هیڅ هم نه لرل.

دپورته کیسې هدف دادی چې الله ج موږ ټول دنیا ته دجنت دحاصلولو او ددوزخ څخه دحلاصون لپاره رالیرلي یو. که موږ دلومړي وزیر لاره خپله کړو نوپه لږتکلیف اوخواری سره به مو داخرت لپاره ترټولو ستره ذخیره راغونډه کړې وي خدای د نه کړي که ددویم اودریم وزیر لاره مو خپله کړه نو په بد اوښتترین حالت کې به وو.

له سختیوشکایت

یوې نجلۍ له خپلو تکراري ستونزو خپل پلار ته ډیر شکایت وکړ. نجلۍ به یوه ستونزه حل کړې نه وه بله به ورته رامنځې وه. داچې پلار یې یو تجربه کار اشپاز وو نودنجلۍ دښه پوهاوي لپاره یې هغه له ځان سره اشپازخاني ته بوتله. پلار یې په یو لوبني کې کچالو، په بل لوبني کې هګۍ او په دریم لوبني کې قهوه واچوله اوبیا یې په هر یو لوبني پسې اوړ بل کړ. نجلۍ دخپل پلار تجربې ته حیرانه ولاړه وه. تقریباً له پنځلس شل دقیقو وروسته یې پلار اورونه بند کړل، له لومړي لوبني یې کچالو، له دویم لوبني یې هګۍ او له په دریم لوبني کې یې قهوه دخپلې لورمخې ته کیښوې. دنجلۍ حیرانتیا په دې سره دوه چنده شو له پلاره یې ویوښتل. پلار یې ورته ویل چې کچالو لومړۍ کلک و داوبو په ایشیدو سره هغه پوست، نرم او دخوراک وړ شو. هګۍ په لومړیو کې دومره نازکه وه چې که له یوشې سره لږ هم ټکر شوي وای نوماته به وای مګر داوبو په ایشیدو سره هغه دومره کلکه شوه چې اوس یې ماتول دومره اسان نه دي. دقهوې په ایشیدو سره قهوې داوبو رنگ بدل او دڅښلولپاره یې تیارې کړې. نجلۍ لاهم د موضوع په هدف پوه نه شو. پلار یې په موسکاسره وویل: کوره لوړې درې واړه؛ کچالو، هګۍ او قهوه له ایشیدو وړاندې بل دول وو مګر له ایشیدو وروسته هریو ځینې تغیرات ومنل یعنې دوی هر یوه دیوې ستونزې پروړاندې یو ځانګړی عکس العمل له ځانه وښود.

غیبت کول او دمره خره غوښه

درسول الله صلی علیه واله وسلم څخه وړاندې دوه کسان روان او دی ترې وروسته وو، دغو دوو کسانو دیو دریم کس په اړه غیبت کاوه ، رسول الله صلی الله علیه واله وسلم په دوی پسې آرام روان وو تردې چې په یوه لاره کې چې یو مړ څرپروت وو ور ورسیدل، رسول الله صلی الله علیه واله وسلم دوی ته وویل چې ورشئ دهغه مړه خره غوښه وخورئ. دوی وویل چې دمره خره غوښه څوک خوري؟ رسول الله صلی الله علیه واله وسلم وفرمایل: تاسې چې کوم غیبت کاوه هغه د هغه مړه خره له غوښې هم بدتر دی. دغه حدیث ابو داود رانقل کړی دی. دغیبت ویل داسې دي لکه دسکرت څکول دسکرت څکول په ژبه کیدای شي دیوې لحظې لپاره خوند او ذائقه ولري خو په حقیقت کې سکرت څکول انسان په کراره وژني. غیبت ویل دانسان نیکۍ اونیک عملونه وژني.

دنورو په اړه ژر قضاوت کول

يو څلرويشت کالن ماشوم دريل له کړکۍ څخه دباندي کتل چې يوناخاپه يې نارې کړې: پلاره! وگوره وني هم زموږ ترشاراپسې منډې وهي.

دپلارپر شونډو يې نړۍ موسکا خوراشوه شاوخوا ناستوکسانو دهلک ددغه کړنې په اړه افسوس وکړ. موټر يوڅه نورمزل هم وکړ هلک بيانارې کړې: پلاره، وگوره! ورينځې هم راپسې منډې وهي.

دناستوکسانو هم خوصله ورته ختم شوه سپين بيري ته يې وويل: ولې دخپل زوی ډاکټرته نه بيايي؟

سپين بيري نړۍ موسکا وکړه بيا يې وويل: موږ اوس له روغتون څخه کورته په لاره يو، زوی مې دپيدايښت دلومړۍ ورځې راهيسې ږوند دی دخداي ج شکر دی چې نن يې سترگې خلاصې دي.

دهيچاپه اړه ژر قضاوت مه کوئ.

خيرنه کړکۍ

يوه پيغله ميرمن له خپل ځوان خاوند سره يوه آپارتمان ته وخوځيده. په لومړي سهار دچای پرمهال يې له کړکۍ دباندې دگاوندې ښځې مينځل شوي ځوړندکالي وليدل چې ډيرخيرن معلوميدل. خاوندته يې دنوموړي ښځې په اړه وويل چې ياي مينځل نه دي زده اويايې صابون څه دکارصابون نه دی. هره ورځ داموضوع تېريده اوخاوندبه يې يوازې په دې سره خاموشي اختياروله. تقريباً يوه مياشت بعد په لومړي ځل ميرمنې خپل خاوند ته ويل چې نن يې کالي سم مينځلي دي خاوندېې وويل: نن ورځ زه سهاروختي له لمانځه وروسته لارم خپله کړکۍ موباکه کړه. دنوموړي ښځې کالي پخواهم ښه وو خوازينی ستونزه زموږ په خيرنوکرکيوکې وه. دنوموړي کيسې هدف دادی چې کله چې زموږ کړکۍ خيرنې وي موږ ته به ټوله دنيا خيرنه معلومېږي. کله چې موږ خوشبينه يو ټوله نړۍ به راته ښکلي او رنگه معلومېږي. پيغمبرص فرمايې: مسلمان دمسلمان لپاره دهندارې حيثيت لري.

دژوند درس

ویل کيږي چې یوسړي څلور زامن درلودل. نوموړي سړي غوښتل چې خپلواولادونو ته یو درس ورکړي ترڅودشيانو اوڅلکو په اړه ژر قضاوت ونه کړي. دنوموړي هدف لپاره هغه خپل څلور زامن په یولړي سفر باندې ولېږل ترڅودامبروت یوه ونه وگوري چې په څه حال ده؟ هغه خپل مشر زوی د ژمي په موسم کې په دغه سفرو لپاره، دویم زوی یې په سپرلي، دریم زوی یې په دوې او څلورم زوی یې په مني کې په دغه سفر باندې ولېږل. کله چې دوی راوگرځیدل نو له ټولو څخه یې د وني په اړه پوښتنې وکړې. مشر زوی یې چې نوموړي ونه یې د ژمي په موسم کې لیدلې وه وویل: دامبروت ونه ډیر بدرنګه، څخه اوږدې ارزښته معلومیده. دویم زوی چې دامبروت ونه یې د سپرلي په موسم کې لیدلې وه له لومړي سره یې مخالفت وښود وې ویل: نه دامبروت وني شې پانې وې او له هیلو ډک راتلونکي یې انتظار کوه. دریم زوی یې چې په دوې موسم کې نوموړې ونه لیدلې وه له دوی سره یې مخالفت وښود، هغه ویل: دامبروت ونه ډیره ښایسته وه دگلانو عطر یې سیمه خوشبویي کړې وه. څلورم زوی چې ترټولو کم عمره او ونه یې د مني په موسم کې لیدلې وه دنورو ټولو وروڼو څخه یې رد کړې هغه وویل: تاسو چې څه وویل ما هغه څه ونه لیدل ما ولیدل چې دامبروت میوه پخه او د وني پانې شې وې. ددوی له خبرو وروسته یې پلار دوی ته مخامخ شو هغه وویل: زامنو ستاسو دهریوه خبره پرخپل ځای سمه ده؛ دا چې ستاسې تشریحات له یو بل سره ورته نه دي ددې دالیل دانه دی چې تاسې ونه لیدلې نه ده اویا تاسې دروغ وایي خبره اصلاً داده چې تاسې نوموړې ونه په بیلابیلو موسمونو کې لیدلې ده. بیا یې زیاته کړه چې موږ نشو کولای چې یو انسان، یوه ونه اویابل څه یوازې په یو موسم کې په سمه توګه درک کړو. یو انسان کیدای شي په یو موسم کې خوښ، مالداره او ځوان وي مګر په بل موسم کې کیدای شي ډیر غریب، بې چاره او ضعیف وي.

یو قانع زورسری

یو کلیوالي سړی یوه ورځ دیوې لارې تیریده چې یوه زور سپین ږیری سړی چې په سترگو روند و اوداسې معلومیده چې له ډیرو ناروغیو ډډن اکثره غړي فلج شوي وو ولیده. کلیوالي سړي له ځان سره فکر وکړ چې په یوداسې حالت کې له ژونده مرگ خوځلې بهتر دی. خودهغه حیرانتیا هغه وخت لاپسې زیاته شوه چې هغه له سپین ږیری ږانده واوریدل چې دالله ج ثناء اوستاینه یې داسې کوله: ټوله ثناء اوستاینه دهغه الله لره ده چې زه یې له ډیرو هغو بدوناروغیو چې ځینې نورانسان پرې اخته دي ستاتلی یم. بیشکه چې الله ج زه له ډیرو داسې بدو ناروغیو څخه ساتلی یم چې خپل ځینې نورانسان یې پرې اخته کړي دي. کلیوالی سړی ورنږدې شو اوسپین ږیری ږانده سړي ته یې وویل: اې زما وروره! ته الله ج له کومې ناروغۍ څخه ساتلی یې چې ثنایې وایي زه خوچې تاوینم داسې فکرکوم چې هیڅ داسې ناروغي نشته چې پرتاراغلی نه ده.

سپین ږیری له خپل گریوانه سرراپورته کړ بیایي وویل: لرې لارښه! ایا زه ژبه نه لرم چې دالله ج یووالی بیانوي او زه یې هره شیبه پاک نوم په ژبه اخلم؟ ایا زه زړه نه لرم چې په هغه سره زه الله ج پیژنم؟

داهغه کلمې وې چې کلیوال یې وهڅوه ترڅو له الله ج څخه دگناهونوبښنه وغواړي. داپه یاد لرئ چې په هرځای اوهروخت کې داسې خلک شته چې هغه به په هرلحاظ له تاسوپه ډیرو ستونزو کې وي.

تخم او راتلوونکی امپراتور

په لرې ختيځ کې يو امپراتور غوښتل چې خپل راتلوونکی ځايناستی وټاکي. په پخواوختونو کې به يو امپراتور يابادشاه له خپلې کورنۍ څخه يو ځايناستی ټاکه مگر دغه امپراتور دنورو په نسبت يو بل ډول تصميم ونيو. هغه دملک ځوانان راټول کړل هغوی ته يې دخپل راتلوونکی ځايناستي په اړه وويل چې دی غواړي خپل راتلوونکی ځايناستی ددوی له جملې څخه يوکس وټاکي. که څه هم ددغې خبرې په اوریدو سره د ملک راغونډشوي ځوانان حيران وو مگر امپراتور خپلې خبرې زياتې کړې: زه به تاسو هريو ته يوځانگړی تخم درکړم. تاسو دغه تخم له ځان سره کورته يو سئ، اوبه ورکړئ، پالنه يې وکړئ يوکال بعد يې همدغه ځای ته راوړئ زه به يې وگورم اوبيا به خپل راتلوونکی ځايناستی وټاکم. ددغو کسانو له جملې يو هم لينگ وو. لينگ هم دنورو هلکانو په څير دتخم يوه دانه ترلاسه کړه. کورته يې راوړه او خپلې مور ته يې ټوله کيسه په ډيره تلوسه سره وکړه. مور يې ورته لوبنی او دکرنې لپاره مناسبه خواره برابره کړه لينگ خپل تخم ترخاورو لاندې کړهره ورځ به يې اوبه ورکولې. ورځې اوونۍ مياشتې تيرې شوې مگر د لينگ تخم په لوبني کې زرغون نه شو. لينگ او مور يې ورخطاوچې هسې نه امپراتور يې قصاص کړي چې ولې يې تخم نه دی زرغون شوی. کال تيرشو ټولو ځوانانو خپل نباتات دامپراتور لويې ودانۍ ته وروړل لينگ يوازي له خاورو ډک تش لوبني سره دامپراتور مخکې ځان حاضرکړ. نورو ځوانانو به چې دلينگ تش له خاورو ډک لوبني وليدو نوپرلينگ به يې ملنډې وهلې لينگ ځان دنورو هلکانو شاته ورسوه. امپراتور دټولو نباتات په غور سره وکتل بيا يې لينگ ته ور وکتل چې تش لوبني د نورو ترشاه غلی ولاړ دی. بادشاه وويل چې تاسو خوما شاء الله ډيررنکه رنگ نباتات راوړي دی، زه به نن ستاسو له جملې څخه يوکس خپل راتلوونکی ځايناستی دامپراتور په توگه ټاکم. له لينگ پرته هرچافکر کاوه چې نوموړی به دملک راتلوونکی امپراتور وي خو څه ډول چې امپراتور په لومړۍ کې ناشناکار کړی وو نوداخل يې هم دنورو له منځه لينگ دخپل راتلوونکی ځايناستي په توگه اعلان کړ. دځوانانو ترمنځ دلينگ په اړه خبرې اوگونگسې پيل کړې چې ولې يې ددوی له منځه لينگ چې تخم يې هيڅ زرغون شوی هم نه دی وټاکه؟ امپراتور لينگ ور وغوښت. بيا يې ترې دنوم پوښتنه وکړه، لينگ ورته خپل نوم وښود. امپراتور راغونډشويو ځوانانو ته وويل: يوکال وړاندې په همدغه ورځ په دغه ځای کې ماټولو ته يوه يوه

دتخم دانه درکړه ترڅو تاسو پې په خاورو کې وکړئ ، پالنه او پاملرنه يې وکړئ،
ماتاسو ټولو ته خراب تخمونه درکړل چې هېڅ نه زرغونيدل . دراتلوونکي
امپراتورۍ لپاره له لينگ پرته تاسو ټولو دنوموړي تخم دانې پرځای نوي
تخمونه کړلي اونن موراوړي دي يوازيني کس چې هغه دامپراتورۍ لپاره خپله
ريښتونوالی او صداقت حيانت نه کړل هغه لينگ وو. زه دخپل ځايناستي په
توگه يوريښتونۍ او صادق انسان لينگ ټاکم. دپيغمبر اکرام صلی الله عليه
واله وسلم ديوحدیث چې بخاری رانقل کړی دی هدف دی چې ريښتيا ويل
انسان نيکۍ ته هڅوي اونیکي انسان جنت ته رسوي اودروغ ويل انسان بدۍ
او بدۍ کول انسان جهنم ته رسوي.

ترکان

یو پاڅه عمر تجربه کاره ترکان چې د عمر ډیره برخه یې په ترکانۍ کې تیره کړې وه تصمیم ونيو چې د خپلې استعفا په اړه خپل مشر ته خبر ورکړي. هغه غوښتل چې د ژوند پاتې ورځې له خپلې کورنۍ سره په عیاشۍ او آرامۍ سره تېرې کړي. که څه هم هغه په خپل مزد او معاش پسې خفه وو مګر هغه مجبور وو چې د عمر د ډیروالي په اساس تقاعد شي. مشر یې دخپل ریښتوني او تجربه کار ترکان په دغه خبره زړه ماتې او خفه شو. له ترکان یې وغوښتل چې فقط یوه ښیګڼه ورسره وکړي. هغه ترکان ته وویل چې زه غواړم چې ته ماته یو وروستی کور یونموني کور جوړکړي.

دا چې د ترکان دکار وروستی نمونه وه باید ترکان په ډیر مهارت او ډیرې تجربې او پوره ریښتونوالي سره دغه کور جوړکړای وای مګر هغه دوکه کیري؛ هغه خپل کار ته اوس د پخوا په څیر توجه نه کوي دکور په جوړولو کې له یې کیفیته موادو استفاده کوي بلاخره یې دکور جوړونې کار بشپړیږي او خپل مشر کور ته راغواړي. مشر یې کور ته په مایوسۍ ګوري بیا یې یو څولوی کاغذونه راخلي او پرکور یې ځوړندوي، پر کاغذونو باندې لیکل شوي دي: دغه زما له لوري ستالپاره یوه تحفه شوه او دکور کنجې ترکان ته ورکوي. ترکان په دې سره په خپل شرمناک کار باندې افسوس کوي هغه پېښمانه کيږي چې ولې یې یو داسې بدرنگ او بې کیفیته کور جوړکړ. هغه ارمان کوي کاش هغه په دې پوهیدای چې دا کور دده خپل کور دی هغه به له سمو موادو جوړکړی وای.

موږ هم کټ مټ لکه دغه ترکان؛ خدای ج موږ دنیا ته رالېږي یو ترڅو په جنت کې دخپل ځان لپاره کورونه او ودانۍ جوړې کړو. دا چې زموږ ودانۍ به څه ډول وي دا به موږ پورې اړه لري چې څه ډول ترکانی کو.

دكعې ننداره

دكعې شريفې له نندارې هيڅوك نه سترې كيږي هغه كور چې پر هغه باندې دالله ج رحمتونه اوبركتونه دباران په څير راوړيږي. دټولې ځمكې پرمخ هيڅ داسې ځاى نشته چې هغه له كعې سره دمقايسې وړ وي. كعبه هغه كور دى چې هر مسلمان هېله لري ترڅو ورشي تر ډيره ورته وگوري او له رحمتونو اوبركتونه يې برخمن شي. يو وخت چې دواشنگتن ډى سي ته په سفر وم خلكو راته وويل چې دلته يوه ميرمن نوي مسلماننه شوې او له ماڅخه ډيرې پوښتنې لري. هغوى داهم وويل چې دنوموړي ميرمنې له مسلمانيدو وروسته نورې ډيرې ميرمنې چې تراوسه يې اسلام نه دى قبول كړى داسلام قبلونې هڅې كوي. دلمانځه لپاره به دغې نوې مسلمانې شوې ميرمنې ترټولوښكلي او بهترين كلي واغوستل مگر دلمانځه پرمهال به له هرڅه څخه يې غوره اويوازې به دالله ج دملاقات په خوندكې ډوبه وه.

له نوموړي ميرمنې سره له پوښتنواوځوابونو وروسته له هغې وپوښتل چې څه شي هغه اسلام قبلولو ته وهڅوله هغې ژوره ساه واخيسته اوبيايې وويل: زه يهوده اوزما خاوند عيسوى وو، زما خاوند په سعودي عربستان كې په كومه تخنيكي دنده باندې وگمارل شوه اومور هلته لاړو. مابه هره ورځ مسلمان سړي اوبښځې ليدل چې سپين ښكلي كالي به يې پرتن اويوچيرې به روان وو. ما له خپل خاوند وپوښتل چې دغه خلك چيرې ځي؟ هغه وويل دوى كعې ته دعبادت اوحج لپاره ځي. ما ورته وويل چې زه اوته به هم هلته لاړو شو هغه وويل چې مور نشوكولاى هلته لاړشو ځكه چې مور مسلمانان نه يو. بيا موږ دواړو خپل سپين كالي پرتن اوخوشبختانه ترمكې ورسيدو. موږ دواړو په كعبه كې سترگې نيولې وې پر كعبه مودرحمتونو اوبركتونونزول ليدل كله موچې ديوبل مخ ته وكتل نو ترسترگو مواوښكي لاندې ترگريوانه رارسيدلې وي. موږ پوه شوچې دا خلك په حقه او كعبه دنړۍ پرمخ ترټولو ښكلې اوډيرتمين ځاى دى.

دشيخ زلفقار (Shaikh Zulficar) څخه رانقل شوې ده.

دزده کړې تنده

حضرت ابن عباس رضی الله تعالیٰ عنه وايي:

کله چې رسول الله صلی الله علیه واله وسلم زموږ ترمنځ نه وو یعنې پیغمبر اکرام صلی الله علیه واله وسلم رحلت وکړ نومایوانصاري ملګري ته وویل چې اوس خو پیغمبر اکرام صلی الله علیه واله وسلم زموږ ترمنځ نشته راځه چې داسلامي علومودزده کړې لپاره په سفر روان شو. هغه راته وویل: نن سبا ډیرمشهور صحابه کرام شته دي خلک دخپلوستونزو دحل لپاره دوی ته ورځي نوبناء اړتیا نشته چې موږ هم نورخپلوزده کړوته دوام ورکړو یعنې هدف یې دا و چې که موږ ډیرعلوم هم زده کړونو خلک به دکومې مسلې لپاره ترموږ رانشي. عبدالله ابن عباس رضی الله تعالیٰ عنه فرمایي چې دده په دغه خبرې سره زه هیڅ مایوسه نه شوم، مادزده کړې په پار خپل سفر پیل کړ هغه چاچې ما فکرکاوه چې یوڅېره یې هم له پیغمبر اکرام صلی الله علیه واله وسلم څخه اوریدلې ده هغه ته ورغلم. که به یو څوک ویده وو نوما به دهغه دکور په خواکې خپل شال خور کړ او ترهغه به ورته منتظروم چې هغه به له خوبه راویښ شو بیا به مې ترې زده کړه کوله. ځینو به راته ویل چې عبدالله ته چې دحضرت محمد صلی الله علیه واله وسلم تره زوی یې نو باید تا دومره تکلیف نه وای کړای چې ترموږ راغلې موږ به درغلي وای. مابه ورته ویل چې زه ستاسوزده کوونکی او تاسې زما استاذان یاست. ځینو به راته ویل چې عبدالله له کومه وخته منتظروې؟ مابه چې ورته وویل چې مادرته ډیر انتظاروکړ هغوی به ډیر خفه شول هغوی به راته وویل چې باید مادوی وینې کړی وای. ما تر هغه پورې چې خپلو هڅواوسفرونوته دوام ورکړ چې داسې وخت راغی چې ډلې ډلې خلک به ماته دیوې پوښتنې دځواب یادمسلې دزده کړې لپاره راټلل. یوه ورځ هغه انصاري ملګري چې ماورته دزده کړې لپاره دسفرلپاره ويلي وو راته وویل: واقعا چې ته زموږ په نسبت ډیر حساس اودزده کړې ډیرتړی یی.

منبع: دصحابوو کیسې د شیخ محمدذکریاکندلای

یوصالح سوالگر

تاسو چې لاندې کومه کیسه لولئ دغه یوه ریښتوني کیسه ده چې دبنګلادیش په مرکز داکا کې واقع شوې ده.

ویل کیږي چې دبنګلادیش په مرکز دداکا ښار کې به دجمعی دلمانځه پرمهال یوسوالګر چې له خپل سخت غربت څخه زوریده سوال کاوه نوموړی به دسوال ترڅنګ د جمعی خطبې ته هم غوږ و. یوه ورځ یې دجمعی دلمانځه په تقریر کې دحلال رزق داهمیت په اړه واوریدل چې څوک چې خرامې پیسې ګټي دهغه دوعالله ج نه قبلوي نو ده له ځان سره وویل چې نور به یوازې له هغو خلکو پیسې اخلي چې دی یې پیژني اواطمینان لري چې پیسې یې حلالې ګټلې دي. که څه هم په دې سره دده په رزق کې تربوحده کمی راغی مګر هغه پرخپله وعده دژوند تراخري سلګۍ پورې متعهد پاتې شو. دی د خلکو ترمنځ په یو اړین اوصالح کس باندې پیژندل کیده کله چې مړ شو په جنازه کې یې دښار ډیرو خلکو ګډون وکړ.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library